

Donatieplatformen: normen terug naar tekenafel?

Voorgestelde normen voor donatieplatformen allerm minst in het belang van de gevers

Door: Jordan Van Bergen

09-02-2023

Goede Doelen

De Commissie Normstelling heeft betrokkenen gelegenheid gegeven te reageren op de introductie van een nieuwe categorie normen, afgestemd op donatieplatformen. Naast de 'klassieke' goede doelen is onderzocht of doelgroepen als donatieplatformen een plaats kunnen krijgen binnen de zelfregulering.

De normen van de Erkenningregeling voor donatieplatformen zijn bedoeld voor platformen die vrijwillig erkend willen worden door het CBF. Een donatieplatform dat voldoet aan deze normen krijgt de CBF-Erkenning voor Donatieplatforms. In de voorgestelde normen is vooralsnog bepaald dat alleen donatieplatformen zonder winstoogmerk voor deze nieuwe erkenning in aanmerking komen.

Onverstandig

Een normenstelsel voor alleen donatieplatformen zonder winstoogmerk is onverstandig omdat dit zal leiden tot een gebrek aan innovatie, efficiency, oneerlijke concurrentie en lage(re) adoptie van de normen. Veel Nederlandse open donatieplatformen worden hierdoor uitgesloten omdat dit commerciële partijen zijn. Er zijn zo goed als geen donatieplatformen zonder winstoogmerk in Nederland.

Ik pleit ervoor dat de normen direct opengesteld worden voor alle donatieplatformen uit Nederland, met of zonder winstoogmerk. Dit in het belang van de gever en vrager. Zij horen minimaal te weten of ze met een Nederlands platform te maken hebben dat onder Nederlands recht valt. Dit inzichtelijk maken zou voor nu al voldoende zijn omdat de gever hierdoor weet dat de rechtsbescherming goed geregeld is.

Weeffout

Maar de grootste weeffout is dat donatieplatformen van goede doelen zelf anders worden behandeld in vergelijking met open donatieplatformen die mensen geld laten vragen en geven aan meerdere goede doelen of particulieren. De Commissie Normstelling definieert:

‘Met donatieplatform wordt in dit verband bedoeld een zelfstandige organisatie die een donatieplatform exploiteert. Het gaat dus niet om goede doelen organisaties die onder de eigen vlag een donatieplatform faciliteren.’

Dit betekent dat donatieplatformen zich te houden hebben aan normen die verder gaan dan de normen voor CBF-Erkende goede doelen en die ook waarschijnlijk om de zoveel tijd aangescherpt gaan worden. Uit de voorgestelde normen:

Het donatieplatform legt vast hoe het ervoor zorgt dat voor de gever in elk geval duidelijk is:

- a. wat de geefvraag is;
- b. wie de beneficiant is;
- c. wat het streefbedrag is;
- d. hoe de vrager tot dit streefbedrag is gekomen;
- e. hoeveel geefgeld er al binnen is en uit hoeveel donaties dit bestaat (actuele standen);
- f. wanneer de wervingsactie gestart is en wanneer deze sluit;
- g. of de wervingsactie onderdeel is van een groter geheel.

De grote vraag is natuurlijk waarom donatieplatformen van goede doelen zich niet zouden hoeven te houden aan bovenstaande punten. Goede doelen niet dezelfde normen opleggen zorgt voor ongelijke spelregels. Zo horen donatieplatformen volgens de normen openbaar te maken welk deel van de donaties direct ten goede komt aan de geefvraag en welke kosten het donatieplatform inhoudt op de donaties.

Transparantie

Ook bij donatieplatformen van goede doelen geldt dat geen enkele donatie 100% netto op de IBAN-rekening van het goede doel wordt ontvangen. Gevers hebben het recht om te weten welk netto bedrag van hun donatie daadwerkelijk op de rekening van het goede doel terechtkomt. Ook goede doelen hebben te maken met platformkosten, transactiekosten etc.

Door hierover niet te hoeven communiceren geldt dat dit oneerlijk is ten opzichte van donatieplatformen die op basis van de normen deze transparantie wel moeten geven.

CBF-erkende goede doelen die een donatieplatform aan vragers en gevers aanbieden hoeven zich blijkbaar niet aan deze normen te gaan houden. Dit is niet wenselijk. Zeker omdat in de normen voor CBF-Erkenning voor goede doelen niet is vastgelegd waar een gever of vrager recht op heeft in tegenstelling tot deze voorgestelde normen van de Erkenningsregeling voor donatieplatformen. Terug naar de tekentafel dus?

Jordan van Bergen is oprichter/directeur van de Stichting Donateursbelangen. Deze stichting zet zich in voor het versterken van het vertrouwen tussen gevers en goede doelen.

Over de auteurs

Jordan van Bergen is directeur-bestuurder van Stichting Donateursbelangen.